

KARATAŞ BORSA İSTANBUL İLKOKULU

ETKİLİ İLETİŞİM BECERİLERİ

ÖĞRETMEN BROŞÜRÜ

GAMZE AYTEKİN
OKUL REHBER ÖĞRETMENİ

ETKİLİ İLETİŞİMİ KOLAYLAŞTIRAN BECERİLER

ETKİN DİNLEME

İletişim halinde olunan bireyin mesajlarına karşı duyarlı, bilinçli ve farkında olarak dinlemektir. Etkin dinleme için öğrenciler ile göz teması kurmak, dikkatini vermek, başka hiçbir şey ile ilgilenmemek, öğrenci ile aynı boy hizasında bulunmak gerekir. Tüm bunlar sağlandığında öğrenci dinlendiğini hissedecektir.

DUYGULARI KABUL ETME VE YANSITMA

Öğrenci, öğretmen ile bir paylaşımında bulunduğu yorum yapmadan, yargılamadan dinlenmelidir. Öğrenciyi anladığını belirten cümleler kurulması gerekir. Örneğin; "Hiç arkadaşım yok" diyen öğrenciye, "Olur mu hiç? Arkadaşların seni seviyor, sen yanlış hissediyorsun" demek yerine, "Hiçbir gruba ait olmadığını hissediyorsun, oldukça üzülüyorsundur." gibi cümleler kurularak öğrencinin anlaşıldığı hissettirilebilir.

BEDEN DİLİ

Bedenimizin sözsüz olarak iletişime dahil olmasıdır. İletişim anında bedenimiz hareketleriyle karşımızdaki kişiye sözsüz mesaj iletme. Öğrencilerin beden dili ile anlatmak istedikleri dikkatle gözlemlenmelidir. Ne demek istediğinin iyi okunması gerekir. Öğrencinin tırnak yemesi, kaygı ve korkusunu; kalemin arkasını ısırması bilgi eksikliğini, gözünü kaçırması utançlığını, ayaklarının baktığı yön, onun ilgilendiği yönü göstermesi gibi anlamlara gelebilir. Bunlar fark edilerek gerekli iletişim kurulmalıdır.

ÖZ SAYGI GELİŞTİRİCİ DİL KULLANMA

Öğrenci-öğretmen iletişiminde kullanılan dil çok önemlidir. Öğretmen, öğrencisine herhangi isim takma veya etiketlemekten kaçınarak isimleriyle hitap ederek konuşmalıdır. Öğrenciye karşı bir eleştiride bulunulacaksa öğrencinin kişiliği yerine yaptığı davranışa göre somutlayıcı olacak şekilde yapılmalıdır. Örneğin; "Ödevin çok baştan savma yapılmış" yerine "Ödevinde yanlışların var. Yanlış yaptığın yerlerin altını çizerek doğrularını belirttin", "Çok tembelsin" yerine "Ödevlerinin zamanında yapmıyorsun." gibi ifadeler kullanılmalıdır. Eleştiri gibi övgü de yerinde çok fazla kullanılmadan davranış değişikliğini oluşturacak şekilde davranışa yönelik kullanılmalıdır.

SEN DİLİ/BEN DİLİ KULLANMA

Sen Dili'nde Durum/konu hakkında karşıdaki kişiyi suçlayıcı ifade şeklidir. Suçlama içerir ve karşıdaki kişi doğal olarak savunmaya geçer. Ben Dili'nde ise Duygu ve düşünceleri açıklayan ifade şeklidir. Bu ifade şekliyle karşıdaki birey incitilmez fakat birey kendi mesajını da vermiş olur. Duygu ve yapılması istenen davranış belirtilerek konuşulmalıdır.

ETKİLİ İLETİŞİMİN TEMELLERİ

Etkili iletişimde bireyler önemsenme, kabul edilme, değer görme, güven ve aidiyet duygularını hissetmek ister.

Öğretmen-öğrenci iletişiminde bu duyguları koşulsuz kabul ve saygı, içtenlik ve açıklık ile empati oluşturur.

KOŞULSUZ KABUL VE SAYGI

Öğrencilerin bireysel farklılıkların olabileceğinin farkında olmak, öğrencileri kendine has özellikleriyle değerlendirmektir.

İÇTENLİK VE AÇIKLIK

Öğrencilere karşı dürüst olup duygu ve düşüncelerine güvene dayalı olarak ifade etmektir. Örneğin, bir konu hakkında yeterince bilgi sahibi değilseniz "Bilmiyorum, senin için öğrenebilirim" demekten çekinmeyin. Öğrenci ile güven duygusunu oluşturacaktır.